
Dato: 18. januar 2017

Referat fra kogræssermøde i Fuglevad Vandmølle den 17. januar 2017

Der var mødt godt 20 borgere op til mødet.

Formand for Danmarks Naturfredningsforening i Lyngby-Taarbæk, Hans Nielsen, bød på foreningens vegne velkommen og oplyste, at formålet med mødet var at orientere om og diskutere kogræsning i den tidligere hestefold ved Brede, så der på det grundlag kunne nedsættes en arbejdsgruppe, der kunne forberede en stiftende generalforsamling i februar.

Baggrunden for forslaget

Danmarks Naturfredningsforening har fulgt området ved Brede siden 1990'erne, da der var en stor bestand af kæmpe-bjørneklo i bl.a. skovmosen ved Brede Dam. Dengang var der heste i folden om vinteren, og det førte til, at den blev trådt helt op, så der stort set kun var brændenælder og skræpper om sommeren. Da der i 2009 ikke længere var heste i folden foreslog Naturfredningsforeningen, at kommunen fandt nogle andre heste, der kunne gå i folden om sommeren, men det lykkedes ikke. Resultatet var, at hestefolden groede helt til i brændenælder. I 2013 bad Naturfredningsforeningen kommunen om at fjerne hegnet til hestefolden, så der blev adgang til området og tilbød i 2015 at slå brændenælderne, så det var muligt at færdes i området. Resultatet blev, at kommunen selv har slået brændenælderne i de sidste 2 år med slagleklipper, og det har ført til, at de er gået voldsomt tilbage, og at der nu er kommet meget græs i den tidligere hestefold.

På den baggrund har Naturfredningsforeningen søgt kommunen om tilladelse til at etablere kogræsning i folden med det formål at få et rigere plante- og dyreliv i området og at give borgerne mulighed for at opleve græssende køer om sommeren.

Folden

Det er aftalt med kommunen, at folden både kommer til at omfatte den gamle hestefold og skovmosen mellem hestefolden og Brede Dam. Folden bliver på ca. 1 ha, og dens hegn mod syd placeres nogle få meter fra tennisbanen, hvorefter den placeres uden for pilekrattet frem til Brede Dam, hvor hegnet føres 2-3 meter ud i vandet. Der hegnes ikke langs Brede Dam. Mod nord starter hegnet 2-3 meter ude i Brede Dam og fortsætter syd for syrenerne næsten ud til flisestien, som den følger tilbage til tennisbanen i en afstand på ca. 2 meter.

Køerne

Vi har foreslået køer af racen dexter, fordi de passer bedst til opgaven. Der vil ikke være græs til mere end 2 små køer med kalve, og de er gode til naturpleje. De stammer fra Irland og er den mindste europæiske kvægrace både i størrelse og antal. En ko vejer ca. 300 kg og har en maksimal højde på 110 cm. Den har kælenavnet "fattigmandskoen". Ejeren kommer med køerne omkring 1. maj og henter dem igen omkring 1. oktober.

Foreningens opgaver

Foreningens opgaver forventes at blive de samme, som kommunen har stillet til Fåregræsserforeningen Ermelunden, der siden 2006 har lejet foldene ved Ermelundsstien mellem Firskovvej og Helsingørmotorvejen af kommunen. Foreningen skal indgå en lejeaftale med kommunen om folden. Lejen er 0 kr. Den skal skaffe dyr til afgræsning af folden i en længere årrække, fordi kommunen betaler for hegnet, og derfor også vil have garanti for, at der kommer dyr i folden.

Foreningen skal være ansvarlig for et dagligt tilsyn med dyrene og deres sundhedstilstand. Foreningen er også ansvarlig for vedligeholdelse og fornyelse af hegnet omkring folden og udgifterne her til, og for at der er vand til dyrene og strøm i hegnet. Vi regner med, at vi det første år stiller et vandkar op i folden, som vi fylder op efter behov, så vi kan få afklaret, om dyrene foretrækker at drikke i Brede Dam, så der ikke er behov for at få vand lagt ind i folden. Det blev oplyst, at der er vand på tennisbanen, så vi kan undersøge, om vi kan få vand derfra. Vi regner med, at elhegnet bliver batteridrevet.

Fåregræsserforeningen har flere gange fået økonomisk støtte fra Johannes Fogs Fond til forskellige projekter, så det vil også være muligt for kogræsserforeningen at få fondsstøtte til at dække væsentlige udgifter.

Adgang til folden

Vores ønske er, at der er offentlig adgang til folden, så det er muligt at kunne komme tæt på dyrene og klappe dem. Køer med små kalve kan være farlige, hvis man befinder sig mellem koen og kalven eller generer kalven. Vi ønsker derfor relativt gamle og fredelige køer, der er vant til menneskekontakt. Der skal hvert år foretages en konkret vurdering af risikoen ved at gå ind i folden til de dyr, som vi modtager.

Der var enighed om, at vi ikke ønsker stenter/trapper over hegnet, da det gør det besværligt at komme ind og ud af folden. Der blev foreslået en sluse, så man skal igennem 2 låger for at komme ind i folden.

Hvor mange dyr er der foder til i folden

Der vil være foder til 2 køer med kalve i en stor del af sommeren, men det kan godt være, at der bliver mangel hen på sommeren, når græssets vækst falder og kalvene bliver større. I så fald vil vi kunne fodre dem med wrappe eller hø fra naturpleje andre steder i kommunen.

Det kan være en god ide at give dyrene lidt foder ved det daglige tilsyn, så både køerne og deres kalve bliver mere tillidsfulde over for dem, der fører tilsyn med dem.

Nedsættelse af arbejdsgruppe

Det blev besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal indkalde til en stiftende generalforsamling inden 1. marts, så vi hurtigt derefter kan indgå endelige aftaler med kommunen om leje af folden og om opsætning af hegn og med en kvægholder om lån af køer i sommer.

Der var på mødet 6 borgere, der meldte sig til arbejdsgruppen, men alle er fortsat velkomne til at tilmelde sig på hans@nielsen.mail.dk